

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CLLD/LEADER

(οι απαντήσεις έχουν δοθεί από την ΕΥΚΕ και το ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση)

1) Ερώτημα

Οι περιορισμοί του Κανόνα deminimis (200.000€ την τριετία) περιλαμβάνει τον Αναπτυξιακό Νόμο ή/και τον καν 1305/2013;

Απάντηση

Οι ανωτέρω περιορισμοί αφορούν αποκλειστικά τους Κανονισμούς του Καθεστώτος deminimis, στα προγράμματα που έχουν εφαρμογή.

2) Ερώτημα

Είναι επιλέξιμη η προμήθεια εξοπλισμού από τρίτες χώρες;

Απάντηση

Η εισαγωγή εξοπλισμού από τρίτες χώρες είναι επιλέξιμη χωρίς περιορισμούς.

3) Ερώτημα

Με βάση το θεσμικό πλαίσιο είναι επιλέξιμος ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις. Μπορεί να υποβληθεί πρόταση που να αφορά μόνο παραγωγή ενέργειας; Ο όρος παραγωγικές επενδύσεις περιλαμβάνει μόνο επενδύσεις μεταποιήσεις - βιοτεχνίας ή καλύπτει και άλλους τομείς όπως τουρισμού ή εστίασης; Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού υπάρχει όριο/ ποσοστό μεταξύ του κόστους του εξοπλισμού για ανανεώσιμες πηγές και λοιπού εξοπλισμού;

Απάντηση

Δεν μπορεί να υποβληθεί πρόταση αποκλειστικά για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Το ίδιο ισχύει και για υφιστάμενη επιχείρηση που θέλει να καλύψει αποκλειστικά τις ενεργειακές της ανάγκες. Περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις τουρισμού - εστίασης. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, το κόστος εγκατάστασης του

εξοπλισμού για την παραγωγή ενέργειας με σκοπό την ιδιοκατανάλωση, θα πρέπει να είναι μικρότερο από 50%, του συνολικού κόστους της αίτησης στήριξης.

4) Ερώτημα

Στην περίπτωση του Καν 1407/2013, η επιλεξιμότητα των δαπανών ξεκινά της αίτησης στήριξης ξεκινά από την έγκριση του Τοπικού Προγράμματος. Τα εξοφλημένα τιμολόγια μετά την έγκριση του προγράμματος, που αφορούν στην επενδυτική πρόταση, μπορούν να τεκμηριώνουν κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής;

Απάντηση

Ναι

- Η πιστοποίηση των πραγματοποιημένων δαπανών της παραπάνω περίπτωσης περίπτωσης, σε ποιο στάδιο διενεργείται; Στην ίδια περίπτωση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά της παραπάνω διαδικασίας (πιστοποίηση δαπανών) θα ζητηθούν από την ΟΤΔ ως συμπληρωματικά στοιχεία της πρόσκλησης στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης
Απάντηση: Η πιστοποίηση των δαπανών για την απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής γίνεται σε δύο φάσεις στην διάρκεια της αξιολόγησης: Η πρώτη περιλαμβάνει τον έλεγχο του οικονομικού αντικείμενου στην αξιολόγηση του φακέλου. Για το σκοπό αυτό ο αιτών προσκομίζει με τον φυσικό φάκελο τα τιμολόγια και τις εξοφλήσεις που αντιστοιχούν σε αυτά. Στην συνέχεια κατά την διαδικασία της επιτόπιας αυτοψίας, πιστοποιείται αντίστοιχα και το φυσικό αντικείμενο,

- Ο έλεγχος του εύλογου κόστους των πραγματοποιημένων δαπανών ακολουθεί το γνωστό κανόνα των τριών προσφορών ή δυο συν τα τιμολόγια (για >1.000,00 Ευρώ) και ποια είναι η περίοδος αναφοράς των προσφορών;

Απάντηση: Ναι. Είναι θεμιτό τα αποδεικτικά στοιχεία, που προσκομίζονται με την αίτησης στήριξης, να είναι της περιόδου που εκδόθηκαν και εξοφλήθηκαν τα τιμολόγια. Αν δεν είναι εφικτό αυτό προσκομίζονται σύγχρονα αποδεικτικά στοιχεία.

- Τίθεται ελάχιστο όριο στο ποσοστό των δαπανών που αντιστοιχούν στο φυσικό αντικείμενο που υπολείπεται για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, π.χ 1%;

Απάντηση: Ο όρος που τίθεται είναι, να υπν ένει πεοατωθεί το σύνολο του Φυσικού αντικειίένου και μόνο.

5) Ερώτημα

Κάτοικος τρίτης χώρας (Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής), ο οποίος διαθέτει ΑΦΜ στην Ελλάδα δύναται να είναι δικαιούχος του προγράμματος;

Απάντηση

Ναι, κάνοντας έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

6) Ερώτημα

Εταιρεία με δύο εταίρους, υποβάλλει πρόταση για την κατασκευή ξενοδοχειακής Μονάδας. Οι δύο εταίροι έχουν κατασκευαστική εταιρεία, με άλλο ΑΦΜ. Μπορεί η κατασκευαστική να τιμολογήσει στην εταιρεία που θα υποβάλλει πρόταση για την ξενοδοχειακή μονάδα;

Απάντηση

Ναι.

7) Ερώτημα

Υφιστάμενη επιχείρηση υποβάλλει αίτηση στήριξης σε νέο ΚΑΔ, τι επιλέγει στα πεδία Είδος φορέα και Είδος Επένδυσης;

Απάντηση

Στο Είδος φορέα: Υφιστάμενη Επιχείρηση. Είδος Επένδυσης: Ίδρυση.

8) Ερώτημα

Υφιστάμενη επιχείρηση υποβάλλει αίτηση στήριξης σε ίδιο ΚΑΔ, δημιουργώντας νέο κατάστημα σε διαφορετικό οικόπεδο, τι επιλέγει στα πεδία Είδος φορέα και Είδος Επένδυσης;

Απάντηση

Στο Είδος φορέα: Υφιστάμενη Επιχείρηση. Αν πραγματοποιεί δαπάνες μόνο στο νέο κατάστημα, Είδος Επένδυσης: Επέκταση. Αν πραγματοποιεί δαπάνες και στο υφιστάμενο: Εκσυγχρονισμό/Επέκταση.

9) Ερώτημα

Γίνεται αποδεκτό τραπεζικό έγγραφο από άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και εκτός αυτής ως αποδεικτικό τεκμηρίωσης της ίδιας συμμετοχής;

Απάντηση

Σε κάθε περίπτωση τραπεζικό έγγραφο από χώρες του ΕΟΧ γίνεται δεκτό. Σε περίπτωση τρίτης χώρας, το έγγραφο γίνεται δεκτό, αν ο δικαιούχος έχει δραστηριότητα σε αυτή. Αν ο δικαιούχος έχει δραστηριότητα νόνο στην Ελλάδα και προσκομίζει τραπεζικό έγγραφο τρίτης χώρας, το έγγραφο δεν γίνεται δεκτό. Στην τελευταία περίπτωση οφείλει να εμφανίσει την ιδιωτική συμμετοχή στο Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα. Γίνονται δεκτά, πέραν της Ελληνικής γλώσσας, τραπεζικά έγγραφα και στην Αγγλική ή επισήμως μεταφρασμένα στην Ελληνική.

10) Ερώτημα

Σε περίπτωση αίτησης στήριξης σε νέο ΚΑΔ (είτε υπό ίδρυση είτε υφιστάμενης επιχείρησης), πότε είναι υποχρεωτική η έναρξη ή η προσθήκη του νέου ΚΑΔ.

Απάντηση

Σε κάθε περίπτωση η έναρξη ή η προσθήκη του νέου ΚΑΔ ή εργολαβικού ΚΑΔ, θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί πριν την αρχή της υλοποίησης της επένδυσης και να εμφανιστεί στην πρώτη πληρωμή.

11) Ερώτηση

Μια αίτηση στήριξης αφορά δύο διαφορετικά ακίνητα, με δύο διαφορετικές δραστηριότητες, συμπληρωματικές μεταξύ τους. Μπορεί να υποβληθεί η πρόταση σε μια αίτηση στήριξης;

Απάντηση

Ναι, αν είναι στην ίδια Υποδράση.

12) Ερώτηση

Δύναται κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης ο επιλέξιμος ΚΑΔ να είναι δευτερεύων και παράλληλα ο κύριος ΚΑΔ να είναι μη επιλέξιμος;

Απάντηση

Ναι.

13) Ερώτηση

Είναι επιλέξιμες οι επιχειρήσεις με μορφή: ΑΜΚΕ, ΚΟΙΝΣΕΠ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩΝ;

Απάντηση

Η Κοινωνία Κληρονόμων δεν είναι επιλέξιμος δικαιούχος. Η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία είναι επιλέξιμος δικαιούχος αρκεί να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα. Η ΚΟΙΝΣΕΠ είναι επιλέξιμος δικαιούχος.

14) Ερώτηση

Στις Γενικές Δαπάνες του Άρθρου 45 παρ 2γ του Καν(ΕΕ)1305/2013 συμπεριλαμβάνονται η οικοδομική άδεια;

Απάντηση

Ναι.

15) Ερώτηση

Σε περίπτωση μη συμφωνίας φυσικού και ηλεκτρονικού φακέλου, ποιος από τους δύο υπερισχύει;

Απάντηση

Ο ηλεκτρονικός φάκελος περιλαμβάνει την αίτηση στήριξης (I) και συνημμένα, την συμπληρωματική αίτηση (II) και τα φορολογικά στοιχεία. Χωρίς την πλήρη συμπλήρωση της αιτήσεων και των συνημμένων αρχείων, η αίτηση δεν μπορεί να οριστικοποιηθεί ηλεκτρονικά. Σε περίπτωση που τα συνημμένα αρχεία είναι λάθος ή κάτι έχει παραληφθεί και ο φυσικός φάκελος περιλαμβάνει τα σωστά, υπερισχύει και λαμβάνεται υπόψη ο φυσικός φάκελος (Π.χ Αντί για το αρχείο της συμπληρωματικής αίτησης (II) ανέβηκε στο ΠΣΚΕ μια προσφορά. Στην περίπτωση αυτή ο αξιολογητής διορθώνει την ηλεκτρονική αίτηση στήριξης). Ο φυσικός φάκελος περιλαμβάνει την εκτυπωμένη αίτηση στήριξης (I) από το ΠΚΣΕ. Δεν υπάρχει περίπτωση να υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ των δύο, εκτός και αν δεν υπάρχει η αίτηση στήριξης (I) στο φυσικό φάκελο. Στην τελευταία περίπτωση ουσιαστικά δεν έχει κατατεθεί η αίτηση στήριξης, αφού εντός προθεσμίας οφείλει ο φυσικός φάκελος να πάρει πρωτόκολλο και η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Στην περίπτωση τα αναγραφόμενα στην αίτηση στήριξης (I) δεν συμφωνούν με τα επισυναπτόμενα έγγραφα (πχ. με προσφορές ή έγγραφα τεκμηρίωσης), τότε ο αξιολογητής διορθώνει την αίτηση στήριξης (I) ή τα δικαιολογητικά. Σε κάθε περίπτωση η αίτηση στήριξης (I) δεν μπορεί να διορθωθεί, οδηγώντας σε αύξηση προϋπολογισμού

και τα έγγραφα που θα χρησιμοποιηθούν για την διόρθωση συμπλήρωση να είναι έκδοσης προ της ημερομηνίας οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΠΚΣΕ.

16) Ερώτηση

Απαιτούνται άλλα δικαιολογητικά από τον δικαιούχο, πέραν των επισυναπτομένων στην αίτηση στήριξης που πρέπει να υποβληθούν πριν την απόφαση ένταξης;

Απάντηση

Πριν από την απόφαση ένταξης δύναται να ο δικαιούχος να υποβάλλει: Συμπληρωματικά στοιχεία (έγγραφα) που θα ζητηθούν, προγενέστερης ημερομηνίας της αίτησης στήριξης, που δεν υποβλήθηκαν από λάθος. Διευκρινιστικά στοιχεία (έγγραφα) που θα ζητηθούν από την ΟΤΔ τεκμηρίωσης της αίτησης (πέραν αυτών που ζητούνται στην πρόσκληση), μπορεί να έχουν και μεταγενέστερη ημερομηνία από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στήριξης. Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η ύπαρξη ΑΦΜ για την ένταξη στο πρόγραμμα.

17) Ερώτηση

Μπορεί το συνολικό κόστος μιας πράξης να υπερβαίνει το όρια που θέτει η ΚΥΑ 2635/13-09-2017;

Απάντηση

Όχι. Επιπρόσθετα στην περίπτωση του Καν (ΕΕ) 1407/2013, το συνολικό κόστος διαμορφώνεται από την αναγωγή της Δημόσιας Δαπάνης με το ποσοστό ενίσχυσης, σε κάθε περίπτωση.

18) Ερώτηση

Μπορεί μια αίτηση στήριξης να περιλαμβάνει Δημόσια Δαπάνη μεγαλύτερη από την προκηρυσσόμενη Δημόσια Δαπάνη της Υποδράσης και η διαφορά να καλυφθεί με ίδια συμμετοχή του Δικαιούχου;

Απάντηση

Η αίτηση στήριξης θα υποβληθεί με τις αναλογίες που προβλέπονται για την Δημόσια Δαπάνη και την Ιδιωτική Συμμετοχή, ανεξάρτητα από το ύψος της Δημόσια Δαπάνης της προκηρυσσόμενης Υποδράσης. Η τύχη της αιτήσεως στήριξης άπτεται του χειρισμού της Υποδράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας μεταφοράς πόρων μεταξύ των Υποδράσεων ή/και της Υπερδέσμευσης, όπως προβλέπονται Αν τελικά η Δημόσια Δαπάνη της αίτησης

στήριξης πλεονάζει της προκηρυσσόμενης ή της υπολειπόμενης Δημόσιας Δαπάνης της υποδράσης, κατόπιν της ανωτέρω διαδικασίας, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται.

19) Ερώτηση

Οι χώροι αποθήκευσης πρώτων υλών ή τελικού προϊόντος αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση

Ναι, εφόσον οδηγούν σε λειτουργική μορφή επένδυσης.

20) Ερώτηση

Δύναται να υποβάλλει πρόταση νομικό πρόσωπο, στο οποίο μετέχει ως εταίρος, εκπρόσωπος φορέα που συμμετέχει στην ΕΔΠ CLLD/LEADER;

Απάντηση

Όχι.

21) Ερώτηση

Είναι επιλέξιμο όχημα μεταφοράς για Ξενοδοχείο για συμπληρωματικές δράσεις εναλλακτικού τουρισμού;

Απάντηση

Ναι, εφόσον το ίδιο το ξενοδοχείο προσφέρει τις αντίστοιχες υπηρεσίες.

22) Ερώτηση

Είναι επιλέξιμο όχημα μεταφοράς σε γηροκομείο για μεταφορά σε ιαματικά λουτρά ή εξεταστικά κέντρα;

Απάντηση

Ναι, εφόσον το όχημα μεταφοράς από την φύση του ή τις προδιαγραφές του, προορίζεται αποκλειστικά ,για την μεταφορά ευπαθών ομάδων.

23) Ερώτηση

Μπορεί ένας δικαιούχος να υποβάλλει μια αίτηση η οποία να αφορά μια ή περισσότερες Υποδράσεις;

Απάντηση

Όχι. Σε περίπτωση όπου ένα δικαιούχος επιθυμεί να υποβάλλει μια επενδυτική πρόταση η οποία με βάση τους ΚΑΔ επένδυσης, έχει αναφορά σε παραπάνω από μια Υποδράσεις, τότε οφείλει να υποβάλλει δύο ή παραπάνω αιτήσεις στήριξης, αντίστοιχα στις

Υποδράσεις που καλύπτουν τους ΚΑΔ επένδυσης. Σημειώνεται ότι η κάθε αίτηση στήριξης οφείλει να έχει αυτόνομο φυσικό και λειτουργικό αντικείμενο, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο.

24) Ερώτηση

Σε ότι αφορά προβλέψεις για την προσβασιμότητα ΑΜΕΑ στις κάτωθι περιπτώσεις:

- σε δύο Τουριστικές Επιπλωμένες Κατοικίες. Οφείλουν και οι δύο κατοικίες να διαθέτουν υποδομές πρόσβασης ΑΜΕΑ;
- σε κατοικία με όροφο (μεζονέτα). Οφείλει και ο όροφος πέραν του ισόγειου να διαθέτει υποδομές πρόσβασης ΑΜΕΑ;

Απάντηση

Το σχετικό κριτήριο αλλά και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τους Κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, επιβάλλουν αυτές να έχουν μεριμνήσει για την πρόσβαση σε ΑΜΕΑ.

Με βάση την αρχή του μη αποκλεισμού, η πράξη οφείλει να δίνει την δυνατότητα πρόσβασης σε ΑΜΕΑ σε όλες τις Υπηρεσίες που προσφέρει. Αν αυτές οι Υπηρεσίες προσφέρονται σε παραπάνω από ένα αντικείμενα, η πράξη δεν οφείλει να καλύψει την πρόσβαση σε ΑΜΕΑ, σε όλα τα αντικείμενα, που προσφέρουν τις ίδιες Υπηρεσίες.

Έτσι στην περίπτωση των δύο Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών, η πρόσβαση σε ΑΜΕΑ οφείλει να προσφέρεται τουλάχιστον στην μία.

Στην περίπτωση της μεζονέτας, αν ο επενδυτής επιλέξει να προσφέρει πρόσβαση σε ΑΜΕΑ στο ισόγειο, οφείλει οι προσφερόμενες Υπηρεσίες του ισόγειου να είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του ορόφου. Έτσι αν ο όροφος έχει σάουνα και το ισόγειο υστερεί, ο δικαιούχος οφείλει να προσφέρει ειδικό αναβατήριο για ΑΜΕΑ, για την πρόσβαση τους στον όροφο.

Σε κάθε περίπτωση η πράξη οφείλει να δίνει την δυνατότητα εξυπηρέτησης/πρόσβασης σε ΑΜΕΑ σε περιπτώσεις όπως: πρόσβαση κατά την είσοδο, σε εξωτερικούς χώρους, σε κοινόχρηστους χώρους, σε χώρους αναμονής σε περίπτωση κινδύνου, σε ηλεκτρονικές ιστοσελίδες και ηλεκτρονικά περιβάλλοντα.

25) Ερώτηση

Ο αγρότης θεωρείται επιχειρηματική δραστηριότητα για το Άρθρο 22 του Καν 651/2014;

Απάντηση

Ο ενεργός και ο επαγγελματίας αγρότης, θεωρείται ότι ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα.

26) Ερώτηση

Οι δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου υπολογίζονται στο όριο του 10% επί των συνολικών δαπανών για την αγορά γης ή την κατασκευή ή την βελτίωση ακινήτου;

Απάντηση

Ναι.

27) Ερώτηση

Η ένορκη βεβαίωση ενώπιων συμβολαιογράφου αποτελεί παραδεκτό δικαιολογητικό όσον αφορά τον τίτλο ιδιοκτησίας του ακινήτου;

Απάντηση

Όχι.

28) Ερώτηση

Ποια αξία λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση αγοράς γης;

Απάντηση

Λαμβάνονται υπόψη τα εξής: Αντικειμενική αξία προσδιορισμού ή Βεβαίωση Οικείας Εφορίας ή αν δεν υφίσταται τίποτα από τα παραπάνω, πιστοποίηση από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα.

29) Ερώτηση

Είναι επιλέξιμη η αγορά ακινήτου χωρίς να συνοδεύεται από γη;

Απάντηση:

Όχι. Το θεσμικό πλαίσιο θέτει πάντα ως προϋπόθεση την αγορά γης.

30) Ερώτηση

Σε ακίνητο διαπιστώνονται αυθαίρετες μικροπαραβάσεις κατηγορίας 3, άρθρου 96 ή παρ 5 Άρθρου 100 του Ν. 4495/17. Απαιτείται ρύθμιση / τακτοποίηση στο στάδιο υποβολής τη πρότασης;

Απάντηση

Ναι.

31) Ερώτηση

Οι εγκαταστάσεις, οινοτουριστών επιχειρήσεων, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, για υπηρεσίες υποδοχής και ξενάγησης, χώρου επισκεπτών, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, χώρος γευσιγνωσίας διαμορφωμένος για γευστική δοκιμή, χώρος τοποθέτησης, παρουσίασης και πώλησης προϊόντων μπορούν να αιτηθούν σε μια αίτηση στην υποδράση 19.2.3.1 ή σε ξεχωριστή αίτηση στην Υποδράση 19.2.3.5;

Απάντηση

Οι περιπτώσεις οι οποίες διαμορφώνονται είναι οι εξής:

- Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός υφιστάμενης μεταποιητικής μονάδας καταθέτει αίτηση στήριξης για ίδρυση ή εκσυγχρονισμό γραμμής παραγωγής ή/και αποκλειστικά για διαμόρφωση χώρων πολλαπλών χρήσεων, γευσιγνωσίας, τοποθέτησης και παρουσίασης προϊόντων με προσθήκη ή χωρίς προσθήκη νέου ΚΑΔ λιανικής. Η αίτηση στήριξης κατατίθεται στην Υποδράση 19.2.3.1.
- Εξαίρεση από το παραπάνω αποτελεί η περίπτωση υφιστάμενης μεταποιητικής μονάδας, η οποία καταθέτει αίτηση στήριξης αποκλειστικά για διαμόρφωση χώρων πολλαπλών χρήσεων, γευσιγνωσίας, τοποθέτησης, παρουσίασης και πώλησης προϊόντων με προσθήκη νέου ΚΑΔ λιανικής πώλησης. Η αίτηση στήριξης κατατίθεται στην Υποδράση 19.2.3.5.

Όλες οι παραπάνω περιπτώσεις αφορούν την διαμόρφωση χώρων εντός του γηπέδου της μεταποιητικής μονάδας. Σε περίπτωση Ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού μεταποιητικής μονάδας και διαμόρφωσης αντίστοιχων χώρων με προσθήκη νέου ΚΑΔ λιανικής πώλησης εκτός του γηπέδου της μεταποιητικής μονάδας, κατατίθεται ξεχωριστή αίτηση για τους χώρους αυτούς στην Υποδράσης 19.2.3.5.

32) Ερώτηση

Τι ισχύει για το ύψος της επιλέξιμης δαπάνης για τα οχήματα;

Απάντηση

Σε ότι αφορά τα οχήματα μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου σε όποιες Υποδράσεις προβλέπονται ισχύει μόνο ο περιορισμός 10% του προϋπολογισμού (χωρίς ΦΠΑ). Σε ότι αφορά τα οχήματα μεταφοράς ανθρώπων σε όποιες Υποδράσεις προβλέπονται, ισχύει μόνο ο περιορισμός είναι μέχρι 30.000€ αξία χωρίς ΦΠΑ, συνολικά για όλα τα οχήματα. Σημειώνουμε ότι ο περιορισμός των 30.000€ ισχύει και για την Υποδράση 19.2.2.5 ή την 19.2.3.5

33) Ερώτηση

Είναι επιλέξιμη δαπάνη η ιδιοπαραγωγή Παγίων;

Απάντηση:

Όχι. Κάθε προμήθεια ή υπηρεσία που παρέχεται στον Δικαιούχο πρέπει να πραγματοποιείται από άλλο ΑΦΜ διαφορετικό του Ιδίου. Σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη.

34) Ερώτηση

Τι εξετάζεται στο κριτήριο επιλεξιμότητας που αφορά προηγούμενη ενίσχυση για το ίδιο φυσικό αντικείμενο, αναφορικά με το πέρας της πενταετίας Το αντικείμενο της επένδυσης ή συνολικά η επένδυση;

Απάντηση

Εξετάζεται το αντικείμενο της επένδυσης και όχι συνολικά η επένδυση. Δηλαδή είναι επιλέξιμα, μόνο, αντικείμενα τα οποία δεν επιδοτήθηκαν, με προηγούμενη αίτηση στήριξης στην τελευταία πενταετία.

35) Ερώτηση

Υφιστάμενη ξενοδοχειακή μονάδα προτίθεται να προβεί σε εκσυγχρονισμό με αποκλειστική επένδυση την κατασκευή πισίνας και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου αυτής. Το ερώτημα είναι: Καλύπτει, η επένδυση αυτή, της προϋποθέσεις της παρ. 3 του Άρθρου 14;

Απάντηση

Η έννοια της αρχικής επένδυσης δεν μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς με την κατασκευή πισίνας, καθώς αυτό αποτελεί βελτίωση της ήδη υφιστάμενης παροχής υπηρεσιών

(ξενοδοχείο). Για να μπορεί κάτι τέτοιο να τεκμηριωθεί ως αρχική επένδυση, θα έπρεπε να αποτελεί ξεχωριστή λογιστική εκμετάλλευση με επιπλέον διακριτά έσοδα και δαπάνες, ή να συνδυάζεται με συνολική αναβάθμιση των υπηρεσιών της επιχείρησης η οποία να καταλήγει π.χ. σε αναβάθμιση της κατηγορίας που ανήκει (π.χ. αστέρια, κλειδιά)

36) Ερώτηση

Στις Υποδράσεις που καλύπτονται από τον Καν 651/2014, μπορεί να γίνει έναρξη εργασιών μετά την έγγραφη αίτηση στήριξης και πριν την ένταξη;

Απάντηση

Είναι επιλέξιμες οι ενέργειες που γίνονται μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης, με ευθύνη του δικαιούχου, αφού τελικά η αίτηση στήριξης ενδέχεται να μην εγκριθεί.

37) Ερώτημα

Στην περίπτωση χρήσης του Καν 651/2014, Άρθρου 14 δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες του Άρθρου 21 παρ 1, ιγ (σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας {ΟΚΩ}). Τι ακριβώς δεν είναι επιλέξιμο;

Απάντηση

Στην περίπτωση χρήσης του Καν 651/2014, Άρθρου 14 δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δεν καταναλώνονται στα ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία (πχ. Τέλη Σύνδεσης).

38) Ερώτημα

Πως ελέγχουμε την παραγωγή προϊόντων ποιότητας και την επεξεργασία πρώτων υλών που παράγονται με μεθόδους βάσει προτύπων;

Απάντηση

Σε ότι αφορά στην παραγωγή προϊόντων ποιότητας (τελικό προϊόν) η βαθμολόγηση του σχετικού κριτηρίου επιλογής θα γίνεται με δήλωση του δυνητικού δικαιούχου και έλεγχο στα πλαίσια των μακροχρονίων υποχρεώσεων του δικαιούχου. Σε ότι αφορά την επεξεργασία πρώτων υλών, παραγόμενων με μεθόδους βάσει προτύπων, η βαθμολόγηση του σχετικού κριτηρίου επιλογής θα γίνεται βάσει πιστοποιητικού του αντίστοιχου φορέα πιστοποίησης.

39) Ερώτημα

Σε τι βάθος φθάνει ο έλεγχος στις επιχειρήσεις που έχουν προκύψει από συγχώνευση σε περίπτωση υπό σύστασης επιχείρησης;

Απάντηση

Δύναται να υποβάλλουν αίτηση στήριξης σε υποδράση που εμπίπτει στον Καν 651/2014 Άρθρο 22, οι υπό σύσταση επιχειρήσεις, εφόσον η επιχείρηση που πρόκειται να συσταθεί θα είναι μικρή επιχείρηση και δεν έχει συσταθεί μέσω συγχώνευσης άλλων μη επιλέξιμων επιχειρήσεων. Ειδικότερα σε περίπτωση συγχώνευσης θα πρέπει η παλαιότερη επιχείρηση που μετέχει στην συγχώνευση, να πληροί τις προϋποθέσεις του εν λόγω Άρθρου κατά την υποβολή της αίτησης.

40) Ερώτημα

Υπάρχει δυνατότητα υποβολής αίτησης στήριξης αποκλειστικά για ενέργειες προβολής σε υποδράσεις πέραν της 19.2.2.3;

Απάντηση

Όχι. Σε ότι αφορά στην υποδράση 19.2.2.3 και αναφορικά με την δυνατότητα υποβολής αίτησης στήριξης αποκλειστικά για ενέργειες προβολής, δικαιούχοι δύναται να είναι οι δικαιούχοι της συγκεκριμένης υποδράσης και μόνο. Συνεπώς για τις υπόλοιπες υποδράσεις δεν υπάρχει η δυνατότητα να υποβληθούν αιτήσεις στήριξης με αποκλειστικά ενέργειες προβολής.

41) Ερώτημα

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Ποιος κάνει τον υπολογισμό;

Απάντηση

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Ο υπολογισμός γίνεται αυτόματα από το ΠΣΚΕ.

42) Ερώτημα

Στο πλαίσιο επαναλειτουργίας ανενεργού ελαιοτριβείου με εκσυγχρονισμό, μπορεί να γίνει και με μετεγκατάσταση;

Απάντηση

Μετεγκατάσταση ανενεργού ελαιοτριβείου δύναται να είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού αυτού με σκοπό την επαναλειτουργία του, με την προϋπόθεση ότι η μετεγκατάσταση θα πραγματοποιηθεί εντός της περιοχής παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος και θα επαναλειτουργήσει με την ίδια δραστηριότητα, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

43) Ερώτημα

Σε ποιες πράξεις είναι υποχρεωτική η συμμόρφωση με την πρόσβαση σε ΑΜΕΑ;

Απάντηση

Σε όλες τις πράξεις είναι υποχρεωτική η συμμόρφωση πρόσβασης σε ΑΜΕΑ είτε αυτό αφορά κτιριακές υποδομές είτε επενδύσεις άλλης φύσεως που δύναται, ανάλογα την φύση τους, να προσφέρεται πρόσβαση σε ΑΜΕΑ.

44) Ερώτημα

Σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 «...Η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25 % των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κροτικής ενίσχυσης...». Τι ισχύει στην περίπτωση που το δάνειο είναι επιδοτούμενο;

Απάντηση

Εάν για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης προτίθεται να προβεί σε δανεισμό, πρέπει το δάνειο που θα λάβει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων τυχών εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης, μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.

Η απουσία κάθε είδους κρατικής στήριξης, πρέπει να επιβεβαιώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου που χρηματοδοτείται και σε όλα τα στάδια (αίτηση, προκαταβολή, ενδιάμεση πληρωμή, τελική πληρωμή, κλπ.), προκειμένου η εν λόγω ενίσχυση να είναι συμβατή.

45) Ερώτημα

Εάν ένα επενδυτικό σχέδιο αφορά μόνο αποθήκευση ή ψύξη εντάσσεται στις δράσεις 19.2.2.2 ή 19.2.3.1;

Απάντηση

Έχοντας υπόψη τα αναφερόμενα στο άρθρο 17 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και αναφορικά με την επιλεξιμότητα των υποδράσεων 19.2.3.1 / ή 19.2.2.2. αφορούν μόνο σε πράξεις μεταποίησης/τυποποίησης. Σε περιπτώσεις όπου σύμφωνα με τον υποβληθέντα επενδυτικό φάκελο υφίσταται μόνο αποθήκευση ή ψύξη ή μόνο εμπορία ή μόνο υπηρεσίες *facon*, τότε η εν λόγω δραστηριότητα /επενδυτικός φάκελος δεν αφορά σε μεταποίηση αλλά σε υπηρεσίες και συνεπώς στις περιπτώσεις αυτές η υποβολή και η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων αφορά στη σχετική υποδράση 19.2.3.5.

Σε περιπτώσεις όπου σύμφωνα με τον υποβληθέντα επενδυτικό φάκελο υφίσταται τυποποίηση και συσκευασία γεωργικών προϊόντων από τον δυνητικό δικαιούχο ο οποίος ακολούθως αποθηκεύει ή / και διαθέτει -εμπορεύεται- το τελικό προϊόν στην αγορά, τότε το επενδυτικό σχέδιο θεωρείται ότι αφορά στις υποδράσεις 19.2.3.1 /η 19.2.2.2 ανάλογα με τη φύση του τελικού προϊόντος.